

Apáczai 2023

APÁCZAI CSERE JÁNOS NEMZETKÖZI MAGYAR NYELV, IRODALOM ÉS
KULTÚRA TANTÁRGYVERSENY

2023. május 12., Temesvár

5-6. osztály

Értékelési szempontok

I. TÉTEL **(45 pont)**

1. Explicit információk azonosítása a szöveg alapján. Rövid válasz megfogalmazása a következő szövegrészből vett információk alapján: „Amikor Árpád, alászállván népével a Kárpátok hágóin, hű vezérei között nagy osztozást rendezett, a Sajó vidékét Bors vezérnek adta, a Mátrátáj Abának, a Rima környéke Hubának jutott. Került föld mindenkinek gazdagon.” 5 pont

2. Egyenes következtetések levonása a szöveg információi alapján. Minden helyes válasz 1 pontot ér. Minden kijelentéshez egyetlen jelölés tartozik. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válaszok:

a. A vezér az alvezéreknek tovább osztott a földből. (I)

b. Huba vezér írással és pecséttel osztotta szét a földet az alvezéreknek. (H)

c. Hajnácska a nevét az Ajnácskőről kapta. (H)

d. Hajnácska a szebbik várat kérte az apjától. (I)

e. Gedő megkapta a szebbik várat, Huba pedig a Hajnácska kezét. (H) 5 pont

3. Információk, gondolatok értelmezése a szöveg alapján. Minden helyes válasz 1 pontot ér. Lehetséges válaszok:

szerfölötte szerette – nagyon szerette

jó szívvel teljesítette volna is a kérést – szíve szerint beleegyezett volna, megadta volna, amit kér

meg kell tagadnom tőled – nem adhatom meg neked/ el kell utasítanom a kérésedet
nem játszhatom a szavammal – nem szeghetem meg az ígéreteimet

bevesszük ezt a várat – elfoglaljuk ezt a várat 5 pont

4. A szereplők közti viszonyok megfigyelése a szövegben. Lehetséges válasz: Hajnácska Huba lánya, akit a vezér nagyon szeret, keresi a kedvét, és bármit megtenne érte. Hajnácska is szereti az édesapját, igyekszik úgy viselkedni, ahogyan az elvárja tőle: ha kell, bátor harcosként, ha kell, gondoskodó nőként áll mellette. Nem habozik kérni édesapjától a várat, amely megtetszik neki, édesapja is hajlik rá, hogy teljesítse a kívánságát, de a vezér azt is tudja, hogy a lánya megérti és elfogadja majd a döntését,

Ministerul Educației, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație

Olimpiada Internațională de Limba, Literatură și Cultura Maghiară „Apáczai Csere János”

clasa a V-a, clasa a VI-a

Barem

Apáczai 2023

hogy ígéretszegés árán ezt nem teheti. A lány házasságáról az apa dönt, és ugyazokkal a szavakkal ajándékozta Gedő vitéznek a lányát, mint a várat, de biztosra veszi, hogy a lány is elégedett lesz ezzel a megoldással. 5 pont

5. A szövegben lévő logikai és tartalmi kapcsolatok, összefüggések felismerése, gondolatok értelmezése. Lehetséges válasz: Huba megoldása a problémás helyzetre az, ahogy a várat ugyan a lányának adja, így teljesíti annak kérését, de hogy a Gedő vitéznek tett ígéretét se szegje meg, a lányát viszont a vitézhez adja feleségül. 10 pont

6. A népmonda műfaji sajátosságainak ismerete, indoklás példák alapján. Lehetséges válasz: A történeti mondák hősei történelmileg hiteles személyek, akiknek cselekedeteit a nép felnagyítja, megszépíti, eltúlozza, hőssé növeszti őket. Huba vezér egy történelmi hős, hogy Árpád fejedelem is, akitől a földjét kapta. Bár nem tudhatjuk biztosan, hogy a honfoglalás idején és azt követően kinek a birtoka volt ez a régió, az említett várnevek és helyszínek valós elemeknek számítanak. Sok mondai esemény a valóságban valószínűleg nem történt meg, ilyen például a Hajnácska kérése és az ígéret közötti konfliktus, illetve az ennek nyomán kompromisszumként felkínált házasság. 10 pont

Nyelvi igényesség, szövegkohézió, helyesírás 5 pont

II. TÉTEL (45 pont)

Tématartás, a beszédhelyzethez való igazodás 10 pont

Az élménybeszámoló műfaji sajátosságainak betartása 10 pont

Az apa-fiú viszony megjelenítése 10 pont

Kreativitás 10 pont

Nyelvi igényesség, szövegkohézió, helyesírás 5 pont

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont